

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/317/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115217868
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115217868.1

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: E.. H. A., nar.: XX.X.XXXX, bytom: M. XX, XXX XX Z., občan SR, v zastúpení: JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, v zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom: Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky

rozhodol:

Súd u r č u j e, že ustanovenie Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorý ustanovuje poplatok 215,75 € za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.029,92 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 342,86 €, a to k rukám právneho zástupcu žalobcu JUDr. Monike Marjanovič, advokátke, Urbánkova 6, 040 01 Košice, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 161 €, na účet Okresného súdu Košice I, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 8.7.2015 domáhal, aby súd určil, že poplatok 215,75 € za služby spočívajúce v možnosti odkladu splatnosti maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň žiadal, aby bol žalovaný zaviazaný vydať mu bezdôvodné obohatenie vo výške 1.029,92 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žiadal priznať aj náhradu trov konania spočívajúcich v úhrade trov právneho zastúpenia.

Svoj návrh odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu - Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.04.2011. Na základe jeho žiadosti mu bola schválená výška úveru (úverový limit) 1.500 €, počet splátok 42 s mesačnou splátkou 80,37 €. Celková čiastka, ktorú mal žalobca zaplatiť predstavovala sumu 3.375,54 €. Žalovaný od sumy 1.500 € odpočítal sumu 215,75 € ako odplatu za poskytnutie služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1. písm. a) Dohody o poskytnutí služby. Jedná sa o odmenu za možnosť odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu vo výške 112,08 €. Popri úroku 70,01 %, tak ide o ďalšie plnenie v neprimeranej výške. Poplatok je absolútne neprimeraný k službe, ktorou je možnosť odkladu splátok podľa bodu 8.1 a odklad splátok neznamená ich odpustenie a práve preto je cena tejto služby v rozsahu 14,38 % z výšky úveru neprijateľná. Neprijateľná by bola v takejto sadzbe aj z výšky odložených splátok a nieto ešte ako 14,38 % z výšky úveru. Žalobca ako spotrebiteľ ešte ani

nevyužil takúto službu a už ju zaplatil. Poplatok je neprijateľný nielen z dôvodu neprimeranosti ceny tejto služby (14,38 % za odklad splátok) ale aj z dôvodu, že sa platí bez ohľadu na poskytnutie tejto vedľajšej služby (služba žiadna - poplatok 215,75 €). Žalovaný získava prospech skôr ako spotrebiteľ a pritom službu ani neposkytol. Žalovaný žalobcovi skutočne poskytol úver vo výške 1.284,25 €, pričom schválená výška úveru bola 1.500 €. V zmluve bola uvedená výška RPMN: 66,37 % a ročná úroková sadzba vo výške 70,01 %. Žalobca ku dňu podania žalobného návrhu uhradil žalovanému sumu 2.314,17 €. Už na prvý pohľad ide o zmluvu, ktorá bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi a neprijateľnú odplatu za úver. Tak vysoké úroky sú v rozpore s dobrými mravmi, čo konštatoval NS SR v rozsudku 5 Cdo 26/2011. V predmetnej zmluve bol dohodnutý úrok z úveru (70,01 %), pričom úrokové miery (stanovené Národnou bankou Slovenska) podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov, v apríli 2011 boli vo výške 12,88 %. Z uvedeného je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi bol viac ako päťkrát vyšší. Žalobca poukázal na to, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priesčiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a medzi nimi pod písm. f) je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pod písm. k) výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom splatnosti spotrebiteľského úveru. Zákonodarcu pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou podľa písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru. V zmluve však chýba aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorá je zakotvená pod písm. k) citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedené nedostatky spôsobujú následok vyplývajúci z § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona spočívajúci v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s neprijateľnými poplatkami a ťažkou cenou úveru vzniklo bezdôvodné obohatenie žalovaného o sumu 1.029,92 €. Žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel v júli 2015, žaloba bola podaná v júli 2015, teda v rámci dvojiročnej subjektívnej premlčacej doby. Objektívna premlčacia doba začala plynúť od 03.09.2013 (dátum vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru). Subjektívna 2-ročná doba, ako aj objektívna 3-ročná premlčacia doba boli zachované. Žalobca poukázal aj na rozsudok KS Prešov sp.zn.: 3Co/151/2013, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 21Cdo 1484/2004, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co 401/2012. Ďalej žalobca poukázal na ustanovenia § 53 ods. 4 písm. i), § 53 ods. 5, 54 ods. 1 OZ, § 80 písm. c) O.s.p., § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa a § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007, článok 2 písm. a) Smernice 93/13 EHS, článok 3 ods. 1 Smernice, článok 6 ods. 1 Smernice, poukázal aj na rozsudok v spojených prípadoch Oceano grupo editoriale Godard čl. 61, Mostaza Claro čl. 25-28, Pannon, uznesenie POHOTOVOSTĚ C-76/10, čl. 49-51 a poukázal aj na § 3 ods. 3 a § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a § 153 ods. 4 O.s.p. . Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žiadal vyhovieť žalobe tak, ako bolo uvedené vo výrokovej časti tohto žalobného návrhu.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 27.10.2015 kedy uviedol, že napáda dôvodnosť žaloby v celom rozsahu, ktorú navrhuje zamietnuť z dôvodu:

- a) rozporu tvrdení žalobcu o neprijateľnosti dohody o poskytnutí služby s ustanoveniami Občianskeho zákonníka,
- b) rozporu podanej žaloby v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia s ustanoveniami Občianskeho zákonníka,
- c) premlčania nárokov, ktorých sa podanou žalobou žalobca domáha.

Výška poplatku je otázkou, ktorá je z posudzovania ako prijateľnej či neprijateľnej podmienky ex lege vylúčená. V súvislosti s posudzovaním prijateľnosti dohody o cene za plnenie a rovnako aj predmetu plnenia podľa Dohody o poskytnutí služby žalovaný tvrdí, že ide o zložky vylúčené z testu neprijateľnosti. Na zdôvodnenie je možné uviesť dva základné dôvody:

- a) Prvý dôvod tvorí odpoveď na to, čo predstavuje predmet plnenia a cenu plnenia podľa Dohody o poskytnutí služby. Pri posúdení toho, čo je essentialia negotii tejto dohody je zrejmé, že bez uvedených zložiek by Dohoda o poskytnutí služby nemohla vzniknúť. Predmet plnenia vyjadruje právo spotrebiteľa svojím rozhodnutím využiť odklad splatnosti splátok. Cena tohto plnenia je preto vylúčená z testu neprijateľnosti, lebo je vyjadrením ekonomickej stránky (výhodnosti či nevýhodnosti). Dohoda pritom nevznikla zaradením do nejakého formuláru a jeho podpisom ako celku. Dohoda vzniká samostatným uzavretím.

b) Druhý dôvod spočíva aj v eventuálnom posudzovaní dohody o poskytnutí služby a jej úpravy ako vedľajšieho predmetu plnenia. Na úvod žalovaný síce podotýka, že tomuto posudzovaniu bráni spôsob vzniku dohody o poskytnutí služby. Ten nie je automaticky spojený s úverovou zmluvou, ale vzniká samostatne.

Avšak aj pri takomto postupe posudzovania platí stále pravidlo o predmete a cene plnenia. Csach v publikácii Štandardné zmluvy (str. 221 a 222) uvádza, že primárne sa otázky vedľajšieho plnenia riešia v rámci testu inkorporácie, kedy by sa tieto klauzuly nemali stať v dôsledku nedostatočnej inkorporácie súčasťou zmluvného dojednaní. Inak by na kontrolu klauzuly týkajúcej sa vedľajšieho predmetu plnenia malo platiť to isté ako pre hlavný predmet. Pokiaľ ide o tvrdenie, že sa platí za niečo čo ešte nebolo „dodané“, žalobca ho nesprávne uvádza. Dodanie plnenia žalobcovi spočíva v nadobudnutí práva na odklad splatnosti. Zároveň však je zrejmé, že žalobcovo tvrdenie nesmeruje voči výške ceny (odplaty podľa dohody o poskytnutí služby), ale voči podmienkam výkonu takto nadobudnutého práva na základe dohody. Nie však jeho obsahu a ceny zaň. Posudzovanie určitého ustanovenia ako neprijateľného na základe ekonomického aspektu je v rozpore so zákonom. Cena ako ekonomická veličina, rovnako ako aj predmet plnenia, sú totiž kategórie, ktoré nespôsobujú nerovnováhu v právach strán podľa uzavretej dohody. Dohoda o poskytnutí služby je individuálne uzavretá, nejde o predpoklad a ani podmienky pre vznik zmluvy o úvere. Skutočnosť, že je na tej istej listine, ako samotná zmluva o revolvingovom úvere respektíve že bola vopred formulovaná žalovaným neznamena v zmysle právnej úpravy automaticky ten záver, že nejde o individuálne dohodnutý a uzavretý právny úkon. Pojem „individuálny“ znamená nielen reálnu možnosť spotrebiteľa určitú podmienku formulačne ovplyvniť, ale predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takáto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby to zmenilo jeho postavenie oproti tomu stavu, ak by podmienku prijal. Teda ho nebude zaväzovať na základe jeho vlastného rozhodnutia a toto rozhodnutie nemá vplyv na možnosť uzavrieť (v tomto prípade) úverovú zmluvu za takých podmienok, ako keby podmienku akceptoval. Za individuálne dojednané klauzuly by mali byť považované nielen klauzuly, ktoré boli skutočne dojednané (na obsah ktorých mal spotrebiteľ skutočný vplyv), ale aj tie, ktoré mohli byť dojednané, ale spotrebiteľ nevyužil svoj vplyv na zmenu ich obsahu (teda ktoré sa mohli stať súčasťou vzájomných vzťahov, ale ani nemuseli). Ak by sa teda mal pojem individuálne dojednaný zovšeobecniť, potom je na mieste záver, že ide o každé také ustanovenie, ktoré nielen naformuloval spotrebiteľ ale predovšetkým také ustanovenie, ktoré síce vopred pripravil dodávateľ, ale spotrebiteľ mal možnosť ho neprijat', odmietnuť či anulovať bez toho, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenia v zmysle zániku zmluvy, jej neuzavretia a pod.. Dohoda o poskytnutí služby je samostatným úkonom, a jej vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere a teda v zmysle vyššie uvedeného má právnu povahu individuálneho dojednaní. Ustanovenie 8.6 Dohody je len jedným z faktorov, ktorý každému spotrebiteľovi indikuje pri zachovaní jeho elementárnej zodpovednosti a obozretnosti oddelenosť dohody o poskytnutí služby ako niečoho samostatného od samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Dohoda o poskytnutí služby je osobitne podpísaná. Tento fakt nielen zdôrazňuje jej samostatnosť od ostatného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. Dĺžnik podpísaním tlačiva Žiadosti/Zmluvy nepristupuje a neuzatvára automaticky Dohodu o poskytnutí služby. To, že uzavretie Dohody o poskytnutí služby je samostatné, napokon zdôrazňuje aj grafické rozlíšenie Dohody o poskytnutí služby od ostatného obsahu Zmluvy o RÚ. Aj v prípade žalobcu bolo uzavretie dohody slobodné a dobrovoľné, vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich. Žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol aj v časti o vydaní bezdôvodného obohatenia. Uzavretá zmluva o revolvingovom úvere obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. Údaj o konečnej splatnosti úveru sa uvádza v súčasti uzavretej úverovej zmluvy - oznámenie o schválení úveru dlžníkovi. Oznámenie o schválení úveru tvorí podľa vôle strán neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Zmluva obsahuje určenie počtu splátok, dátum jej splatnosti v mesiaci a výšku splátky, kedy sa v nej uvádza aká je výška splátky, počet splátok a ktorý deň v mesiaci je príslušná splátka splatnou. Vymedzenie uvedenej náležitosti zodpovedá ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.. Nie je z podanej žaloby zrejmé, na základe čoho sa žalobca domáha popretia a určenia neplatnosti vlastného prejavu vôle (spočívajúceho v uzavretí zmluvy). Konanie žalobcu je v rozpore s princípmi občianskeho práva, a to zákazu nemo nemo turpitudinem suam allegans auditur, teda nikto sa nemôže dovolávať prospechu z toho, že sám konal v rozpore so zákonom. Ak žalobca v podanej žalobe tvrdí rozpor zmluvy so zákonom v časti o úroku, potom tento rozpor by sa (keďže zmluva je dvojstranný právny úkon) musel vzťahovať aj na jeho vlastné konanie a takýto rozpor by bol pričítateľný aj žalobcovi. Otázka odplaty nemá byť posudzovaná podľa dobrých mravov, ale podľa osobitnej právnej úpravy. Zákonodarcia pri zavedení regulácie sa zamerail na to, aby obmedzil maximálnu výšku odplaty za požičanie peňažných prostriedkov. Teda, nezaviedol reguláciu úrokovej sadzby, ale odplaty (ako širšieho pojmu, kam boli a sú zahrnuté aj iné odplatné plnenia v súvislosti s prenechaním peňažných prostriedkov na dočasné

užívania). Použitie úrokovej sadzby banky na porovnávanie bez zohľadnenia toho, že banka má aj ďalšie „formy“ odplaty za požičanie tých istých prostriedkov je preto nesprávne. Výška odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy bola ku dňu 07.04.2011 výslovne regulovaná, a to v zmysle ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy. Pri porovnávaní sa má zobrať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti. Porovnávanie s údajmi bánk je samo o sebe nesprávne. Výška priemernej odplaty podľa údajov určených Ministerstvom financií Slovenskej republiky bola 45,11 %. Túto hodnotu odplata dohodnutá v zmluve neprevyšovala podstatným spôsobom. Spôsob hodnotenia dojednania o výške odplaty ako rozpornej s dobrými mravmi odporuje podstate úpravy rozporu právneho úkonu s dobrými mravmi. Účastníci konania sa dohodli na odplatnom požičaní peňažných prostriedkov. Zmluvne prejavenej vôle účastníkov konania by zodpovedalo, aby súd - pri pochybnostiach o výške úrokov a teda čo je už podstatné prevýšenie - určil aká výška je primeraná, aká už nie (čo žalovaný vylučuje) a na základe takého posúdenia rozhodol. Taký postup by mal pritom oporu aj v ust. § 502 Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je odplatnou zmluvou a na jej uzavretie je potrebná dohoda o podstatných náležitostiach, ktorými je dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky, stanovenie sumy týchto peňažných prostriedkov a záväzok dlžníka peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Samotné dojednanie o výške úrokov nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere. Z právnej úpravy preto nesporne vyplýva, že nie je možné rozhodnúť o neplatnosti celej odplaty (úrokov za úver) a prepisovať vôľu zmluvných strán tak, že pôjde o bezúročný úver. Žalovaný poukázal na rozsudok KS v Prešove, sp.zn.: 3Co 67/2008.

Žalobca reagoval na vyjadrenie žalovaného podaním zo dňa 8.2.2016 kedy uviedol, že Dohoda o poskytnutí služby v bode 8 bod 8.1. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 7.4.2011 (ďalej len „zmluva“) spôsobuje hrubú nerovnováhu práv a povinností jej účastníkov v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný totiž žalobcovi strhol z úveru poplatok za to, ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadal o odklad splátok, pričom by však musel splniť ďalšie podmienky (stanovenú dobu práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru), ale mohol by mu povoliť odklad maximálne troch splátok. Nie je možné vylúčiť súdnu kontrolu tejto zmluvnej podmienky. Posudzuje sa totiž nie cena, jej výška, ale celá táto dohoda, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané. Celá dohoda sa teda posudzuje komplexne. Žalobca zotrval v argumentácii ohľadom obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a uviedol, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala písomné obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa, ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená dňa 7.4.2011 Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mal žalovaný poskytnúť žalobcovi čiastku úveru, úverový limit 1.500 €, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť-deň v mesiaci): 42/26, mesačná splátka (vrátane úrokov): 80,37 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver+úroky za celú dobu čerpania úveru): 3.375,54, RPMN za úver: 66,37 %, ročná úroková sadzba úveru: 70,01 %, priemerná RPMN za úver: 44,86 %, poskytnutá čiastka revolvingu: 790,84, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving+úroky za celú dobu čerpania revolvingu): 1.928,88, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu: 76,11 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania: 9 %.

V zmysle článku 8 Dohody o poskytnutí služby, bodu 8.1. predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 € a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 € v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.

V zmysle bodu 8.4 odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie doplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.

Na túto dohodu o poskytnutí služby sa vzťahujú aj nasledovné ustanovenia Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy: čl. 15, čl. 18.1., 18.2., 18.5., 18.6..

Z Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 7.4.2011 súd zistil rovnaké údaje ako bolo uvedené v Zmluve o revolvingovom úvere, kedy však bol navyše uvedený dátum splatnosti prvej splátky úveru: 26.5.2011 a dátum splatnosti poslednej splátky úveru: 26.10.2014, ako aj schválená výška revolvingu a zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu: 902,92 €, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu: 80,37 €, taktiež celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru): 3.375,54 €, odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1. písm. a) Dohody o poskytnutí služby: 215,75 €, ako aj dátum nadobudnutia platnosti Zmluvy o revolvingovom úvere a účinnosti Zmluvy o revolvingovom úvere dňa 7.4.2011. Uvedené Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je podpísané iba žalovaným.

Z karty klienta č. XXXXXXXXXXXX súd zistil, že u žalovaného nominálna výška úveru mala byť 3.375,54 €, dĺžka úveru: 42 (zrejme mesiacov), nominály celkom: 3.591,29 €, dátum žiadosti: 6.4.2011, poskytnutá čiastka: 1.500 €, dátum popisu klientom: 6.4.2011, dátum vyplatenia: 7.4.2011, vyplatená čiastka vrátane revolvingov: 1.284,25 €, splatené: 2.314,17 €, zostáva doplatiť: 1.061,37 €, dátum uplatnenia: 1.5.2014, dlh ku dňu žaloby t.j. 25.6.2014: 14.061,37 €, poplatok rozhodcu: 31,80 €, poplatok právnikovi: 250,02 €, žalovaná pohľadávka: 1.061,37 €.

V konaní vypovedal žalobca, kedy uviedol, že u žalovaného bol niekoľkokrát a vždy to bolo rovnaké, dokonca tam boli aj tí istí ľudia. Vzhľadom k tomu, že mal v tom čase nejakú poruchu na aute, čo predstavovalo uňho väčší výdavok, ktorý bolo treba jednorázovo uskutočniť, nič iné mu neostávalo, len si požičať, prípadne zobrať úver. Preto išiel do Profi Creditu a opätovne sa stretol s tou istou ženou, s ktorou vždy pri stretnutiach v Profi Credite jednal. Aj tentokrát došlo k veľmi krátkemu zhodnoteniu, o čo ide a čo chce a potom nasledovalo už len vypísanie dokladov. Pretože podstatnou časťou celého rokovania je vypísanie dokladov a záleží to od toho konkrétneho obchodného zástupcu, aký je rýchly, ale nikdy to nie je kratšie než 25 - 30 minút. Následne na to mu obchodný zástupca predložil asi 7 ks papierov na sebe uložených a ukázal mu len miesto, kde má podpísať jedno za druhým. Keď sa toto skončilo, všetko bolo dohodnuté a nebola reč o žiadnom 70 % úroku alebo o nejakom rozhodcovskom konaní. Obchodný zástupca ho neinformoval konkrétne o výške úrokovej sadzby, resp. aká bude celková suma, ktorú bude nutné splatiť naspäť žalovanému. Žalobca uviedol, že nemal ani priestor na naštudovanie týchto dokumentov, ktoré mu boli predložené k podpísaniu, pretože ani jeden z tých papierov nemohol prečítať priamo na mieste, pretože keď mu ich zástupkyňa predložila, bola od neho požadovaná ihneď aktivita podpísať tieto papiere a tým sa všetko skončilo. Žalobca potvrdil, že mu žalovaný nevyplatil sumu 1.500 €, ale sumu nižšiu.

Žalovaný v konaní predložil tabuľku súhrnných informácií o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2.štvrtrok 2011, stav ku dňu 30.6.2011, kedy pri ostatných spotrebiteľských úveroch neuvedených v riadku 1 až 5, vo výške do 1.500 € vrátane, je RPMN 45,11 %.

Žiadne ďalšie dôkazy žalobca, ako ani žalovaný v konaní nepredložili.

Súd vyhodnotil dokazovanie jednotlivu, vo vzájomnej súvislosti, na základe čoho právne vec uzatvoril nasledovne:

Niet pochýb o tom, že medzi účastníkmi konania došlo dňa 7.4.2011 k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách, účinného do 30.11.2011, číslo zmluvy: XXXXXXXXXXXX, ktorý je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality.

Podľa ust. § 497 Obch. zák. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Súd na základe predložených listinných dôkazov ako predbežnú otázku posudzoval a podrobil sudcovskej kontrole predmetnú zmluvu č. XXXXXXXXXX zo dňa 7.4.2011, na základe ktorej mal žalovaný poskytnúť žalobcovi sumu 1.500 €, ako schválený revolvingový úver. Ako je zrejmé z predložených dôkazov a najmä karty klienta, žalobcovi nebola poskytnutá prisľúbená suma a suma uvedená v zmluve 1.500 €, ale vyplatená mu bola len čiastka 1.284,25 €, na ktorú žalobca učinil úhrady v celkovej výške 2.314,17 €.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, účinný do 30.11.2011 (ďalej len „citovaný zákon“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 517 ods. 1, veta prvá OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 citovaného zákona, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 citovaného zákona, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 citovaného zákona, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 citovaného zákona, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 citovaného zákona, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä

na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 53 ods. 10 citovaného zákona, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 53 ods. 13 citovaného zákona, za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si

a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu,

b) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu si vyhradzuje právo meniť jednostranne podmienky spotrebiteľskej zmluvy na dobu neurčitú, ak sa od dodávateľa vyžaduje, aby o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu bez zbytočného odkladu písomne informoval spotrebiteľa, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu.

Podľa § 53a ods. 1 citovaného zákona, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 53a ods. 2 citovaného zákona, ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 citovaného zákona, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 54 ods. 3 citovaného zákona, v pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Po preskúmaní všetkých náležitostí predmetnej zmluvy, ako predbežnú otázku súd riešil, či táto obsahuje všetky obligatórne náležitosti s poukazom na zákon č. 129/2010 Z.z., účinný do 30.11.2011 (t.j. účinný ku dňu uzavretia danej zmluvy o revolvingovom úvere), kedy posudzujúc obsah danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že táto neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona a preto je podľa § 11 ods. 1 nutné považovať tento úver za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje konečnú splatnosť úveru, kedy v zmluve bolo uvedené len počet splátok 42, nie doba trvania zmluvy a zároveň termín konečnej splatnosti úveru nebol vôbec označený. Uvedené skutočnosti boli vyznačené až v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500003556, avšak tento dokument nebol žalobcom podpísaný a nie je možné konštatovať, že tento bol jemu doručený, resp. či sa s ním žalobca vôbec oboznámil. Táto listina nie je súčasťou zmluvy a preto na ňu nie je možné nahliadať, že uvedené detaily o poskytnutom úvere sú obsahom zmluvy.

Ďalej súd mal za to, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k), t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, kedy v zmluve je len jeden údaj o výške splátky 80,37 € (vrátane úrokov) mesačne a teda z toho je nutné konštatovať, že táto mesačná splátka zahŕňa istinu, ako aj ďalšie poplatky v podobe úroku a tak je nutné konštatovať, že uvedený údaj nie je špecifikovaný tak, ako to zákon vyžaduje.

Súd sa pri posudzovaní týchto náležitostí zmluvy o revolvingovom úvere nepriklonil k argumentácii žalovaného a mal za to, že tento nedodrжал potrebnú formu exaktného vyjadrenia presných náležitostí zmluvy tak, ako vyžaduje zákon a vzhľadom na vyššie uvedenú skutočnosť súd predbežne právne uzavrel, že daný úver v zmysle § 11 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách je úverom bezúročným a bez poplatkov.

Ďalej súd dospel k záveru, že zmluva síce obsahuje úrokovú sadzbu 70,01 %, resp. ročnú úrokovú sadzbu revolvingu 76,21 %, avšak túto pre rozpor s dobrými mravmi súd považoval za neplatnú. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov. Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úveroch v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných od 1 do 5 rokov predstavuje v apríli 2011 12,88 % pri stave úverov a pri nových obchodoch je to 9,89 %. Aj za predpokladu, že by žalovaný požadoval 100 % navýšenie napríklad kvôli tomu, že nebolo poskytnuté zabezpečenie a že úver bol poskytnutý ihneď, v hotovosti, k rukám žalobcovi, tak zo sumy vyplatenej 1.284,25 €, resp. sumy uvedenej v zmluve o revolvingovom úvere ako poskytnutej čiastky 1.500 €, aj pri dvojnásobnej úrokovej sadzbe a dobe splácania 42 mesiacov by žalobca nezaplatil takú sumu ako vlastne učinil, ale oveľa nižšiu.

Keďže nikto, ani súd nemôže, ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktačný proces a určiť presnú úrokovú mieru aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá a výška zmluvného úroku ďaleko prevyšuje akceptovateľnú výšku, súd túto časť zmluvy o úvere, t.j. dohodu o výške úroku vyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť tejto časti dojednania.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak

neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristí) ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyselnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojmu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o nepomere plnenia a protiplnenia.

Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonomnom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

V zmluve bola teda dojednaná úroková miera vo výške 70,01 % resp. pri revolvingu 76,21 % ročne, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytnutých bankami domácnostiam, predstavovala v priemere okolo 9,89 - 12,88 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je niekoľkonásobne vyššia je zarážajúce a odôvodňujúce zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžeru a vadnosti právneho úkonu, úrok vo výške cca 68-70% ročne podstatnou a absolútne neprimeranou mierou prekračuje horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo viac ako 6-násobnej výške, ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplatom za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytovaním pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené nemožno presúvať na ťarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie vyššie uvedenej úrokovej sadzby 70,01 %, resp. úrokovej sadzby revolvingu 76,21 % pri úvere, ktorý mal byť poskytnutý v rozsahu 1.500 € na obdobie 42 mesiacov za neprimerané, úžernícke, v rozpore s dobrými mravmi a teda v konečnom dôsledku za neplatné.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd prejudiciálne uzavrel, že zmluva minimálne v časti úroku, úrokovej sadzby je neplatná, nakoľko je absolútne v rozpore s dobrými mravmi dojednaná a ostatné náležitosti sú uvedené neurčito, nezrozumiteľne, resp. neplatne a preto s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval súd zmluvu za neplatnú a následne z tejto skutočnosti pri rozhodovaní o veci aj vychádzal. Nakoľko súd predbežne uzavrel a mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobcovi bolo vyplatených len 1.284,25 €, na ktorú sumu učinil on úhrady vo výške 2.314,17 €, súd mal za to, že v sume rozdielu 1.029,92 € došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Žalovaný v konaní tvrdil, že oznámenie o konečnej splatnosti úveru sa uvádza v oznámení o schválení úveru dlžníkovi, ako aj ostatné náležitosti tam uvedené a tieto tvoria podľa vôle strán neoddeliteľnú súčasť zmluvy. S týmto názorom sa súd nestotožnil, nakoľko z predložených listinných dôkazov, ako aj z výsluchu žalobcu mal za to, že k podpisu predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere došlo bez akéhokoľvek vysvetlenia zmluvných podmienok zo strany obchodného zástupcu žalovaného, kedy tento len predpripravil potrebné písomnosti a tieto dal následne žalobcovi podpísať bez možnosti oboznámenia sa s ich obsahom s tým, že mu len ukázal v rýchlosti, kde má dané písomnosti žalobca podpísať. Aj v prípade, ak by oznámenie o schválení úveru bolo podpísané žalobcom (čo však nebolo), súd by takýto podpis nemohol vyhodnotiť za jednoznačne prejavenu vôľu žalobcu pristúpiť na podmienky a náležitosti zmluvy o úvere tak, ako sú definované, nakoľko k podpisu všetkých listín súvisiacich s uzavretým revolvingovým úverom došlo vo veľmi krátkom časovom slede, bez možnosti sa oboznámenia s predmetnou zmluvou a v podstate žalobcovi bol vnútený podpis na písomnostiach

žalovaného, kedy mu boli označené rukou obchodného zástupcu kolónky, kde má vyznačiť svoj podpis. Nakoľko žalobca ako starší človek, bez právneho vzdelania, v podstate vo finančnej tiesni zabezpečiť si finančné prostriedky na opravu motorového vozidla danú zmluvu o revolvingovom podpísal, avšak jednoznačne nepodpísal oznámenie o schválení úveru a teda nemožno tvrdiť, že je podľa vôle strán neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Ak žalovaný poukazoval, že výška priemernej odplaty podľa údajov určených Ministerstvom financií Slovenskej republiky bola 45,11 % v čase uzavretia tejto zmluvy, súd len konštatuje, že sa jedná o údaje o RPMN, t.j. jedná sa o ročnú percentuálnu mieru nákladov a túto nemožno stotožňovať s ročnou úrokovou sadzbou. Vzhľadom na uvedené súd k argumentácii žalovaného v tomto smere neprihliadol.

Okrem toho konanie žalovaného pri uzatváraní dohody o poskytnutí služby má navyše znaky nekalosti, čo nie je v súlade so zásadou dobrých mravov uplatňovanou v spoločnosti.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho predpisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Zmluva vypracovaná žalovaným a predložená žalobcovi na podpis vzbudzuje zdanie, ako keby jej obsahom bol len jeden právny úkon. Je to evidentné hneď z jej označenia. Až v strede pretlačeného formulára zmluvy je pod bodom 8 spomenutá ďalšia zmluva a to dohoda o poskytnutí služby. V prípade dvoch alebo viacerých právnych úkonov obsiahnutých v jednej listine, by preto malo byť bežnou praxou a zvyklosťou bankových alebo nebankových subjektov túto pluralitu právnych úkonov zvýrazniť. Žalovaný túto pluralitu právnych úkonov vôbec nezvýraznil, ale naopak vyvolal dojem, ako keby so žalobcom uzatvoril len jeden právny úkon. Takéto konanie žalovaného bežnej praxi a zvyklostiam odporuje a preto je v rozpore s dobrými mravmi. Konanie priečiace sa dobrým mravom je preto dôvodom neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Vo veci sa nedá stotožniť s tvrdením, podľa ktorého ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka vylučuje aplikáciu ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka v otázke výšky odplaty.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Uvedené ustanovenie ale nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali i údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprímerané až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných

inštitúcii poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty riadiac sa zásadou dobrých mravov upravenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje z akých hľadísk má súd vychádzať. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

V druhej časti rozsudku sa súd musel vysporiadať aj s otázkou neprijateľnosti podmienky dohodnutej v článku 8, bod 8.1. predmetnej zmluvy, kedy súd mal za to, aj s poukazom na vyššie citované, že táto dohoda o poskytnutí služby bola len vnúteným právnym úkonom pre žalobcu, kedy tento vlastne ani nemal riadne poskytnutú informáciu, že uzatvára ešte ďalšiu dohodu o poskytnutí nejakej služby a už vôbec nie o poskytnutí služby v zmysle bodu 8.1. za tzv. možnosť odkladu splátok v budúcnosti. Už len z tohto dôvodu, že sa jedná o vnútený právny úkon, ktorý si žalobca nevyžiadaval uzavrieť so žalovaným, súd mal za to, že je tento úkon neplatný. Uvedené dojednanie je nutné považovať za neprijateľné a odporujúce dobrým mravom, s prihliadnutím na výšku poskytnutého, resp. dohodnutého úveru a výšku uvedenej odplaty, kedy výška odplaty za odklad splátok predstavovala 14,38 % z dohodnutého úveru (t.j. zo sumy, ktorú žalovaný tvrdil žalobcovi, že mu poskytuje, t.j. 1.500 €) a 16,79 % z úveru, ktorý mu žalovaný v skutočnosti naozaj poskytol (1.284,25 €). Poplatok je takto absolútne neprimeraný službe, ktorý žalovaný dohodou so žalobcom mu poskytnúť a to možnosť odkladu splatnosti splátok úveru.

Ďalej je nutné uviesť, že z výpovede žalobcu mal preukázané, že tento ako spotrebiteľ pri podpise zmluvy o revolvingovom úvere nemal vedomosť o tom, že podpisuje dohodu o poskytnutí služby, nakoľko žalobca podpísal všetky písomnosti, ktoré mu obchodný zástupca žalovaného ukázal, že má podpísať z dôvodu, aby vôbec predmetný úver dostal. Zároveň účtovanie poplatku za službu, ktorú spotrebiteľ - žalobca nevyužil, ale má využiť v budúcnosti, avšak už za jej použitie zaplatil pri uzavretí zmluvy, je nutné konštatovať, že takto zo strany žalovaného ako veriteľa, došlo k získaniu prospechu skôr, než poskytol akékoľvek plnenie. Túto zmluvnú podmienku žalovaný so žalobcom individuálne nedojednal, žalobca si túto službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok úveru nevymienil, nežiadal, aby bola táto obsahom zmluvy, avšak práve naopak, táto dohoda bola nanútená žalovaným, pričom výška odmeny za ňu je neprimeraná a nepochybne odporujúca dobrým mravom. Vzhľadom na vyššie uvedené súd má za to, že daná dohoda o poskytnutí služby nie je individuálne uzavretá so žalobcom. V konaní nebolo preukázané, že by pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere vôbec bola reč o tom, že táto zmluva obsahuje ešte ďalšiu dohodu o poskytnutí predmetnej služby, nakoľko uvedená dohoda bola vopred naformulovaná žalovaným v texte zmluvy, ktorú žalobca nemal možnosť prečítať, ani sa s ňou oboznámiť a argumentácia žalovaného, že pojem individuálny je naplnený už len vtedy, keď má spotrebiteľ možnosť dosiahnuť, aby sa táto podmienka nestala súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom, je alibistická, účelová, až absurdná, nakoľko klientmi žalovaného sú vo väčšej miere a vo väčšine prípadov osoby, ktoré sú odkázané na pomoc takýchto tzv. nebankových subjektov, keďže pre bankové subjekty nie sú títo ako klienti za účelom vybratia pôžičky akceptovaní, či už z dôvodu veku, nízkeho zárobku v zamestnaní, resp. z dôvodu nezamestnanosti a podobne. Zároveň spotrebiteľ a tu aj žalobca, je v prevažnej väčšine prípadov pri uzatváraní takýchto zmlúv s nebankovými subjektami vo finančnej tiesni, kedy je odkázaný obrátiť sa na takýto nebankový subjekt, nakoľko žiadna z bánk s nimi nie je ochotná jednať.

Zároveň súd poukazuje na samotné vyjadrenie žalovaného, kedy tento uviedol, že dohoda o poskytnutí služby je samostatným úkonom a jej vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere, a teda má právnu povahu individuálneho dojednania. Ako sám žalovaný poukázal, dohoda o poskytnutí služby je samostatný právny úkon a keďže táto bola len včlenená do ostatného textu zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, kedy žalobca nemal záujem uzavrieť so žalovaným takúto dohodu o poskytnutí služby, je nutné na ňu nahliadať ako na vnútený právny úkon, žalobcom nevymienený, nevyžiadaný a teda v celom rozsahu neplatný. Zároveň takýto postup jednoznačne napína atribúty nekalého konania žalovaného a vzhľadom na uvedené je nutné nazerať na danú podmienku zmluvy, ktorá stanovuje poplatok 215,75 € za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru, za neprijateľnú.

Vzhľadom na všetky vyššie skutočnosti, s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o SP“), poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok k návrhu.

Podľa § 2 ods. 2 prvá veta zákona o SP, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o SP, od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu 4aa).

Podľa § 6 ods. 1 zákona o SP, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku / ďalej len percentná sadzba/ alebo pevnou sumou.

Podľa § 7 ods. 11 zákona o SP, základ poplatku sa zaokrúhľuje na celé eurá nadol. Poplatok sa vypočíta s presnosťou na eurocenty tak, že ak suma prevyšujúca celé číslo je a) menšia ako 50, poplatok sa zaokrúhli na celé euro nadol, b) rovná 50, poplatok sa nezaokrúhli, c) väčšia ako 50, poplatok sa zaokrúhli na pol eura nadol.

Podľa Položky 1 písm. a) prílohy zákona o SP - z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, z ceny (úhrady) predmetu konania je súdny poplatok 6%, najmenej 16,50 €, najviac 16.596,50 €.

Podľa Položky 1 písm. b) prílohy zákona o SP - z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, ak nemožno predmet konania oceniť peniazmi je súdny poplatok 99,50 €.

Vzhľadom k tomu, že žalobca je od poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o SP oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, súd zaviazal žalovaného zaplatiť súdny poplatok vo výške 161 €, na účet Okresného súdu Košice I. (99,50 € podľa Položky 1b/ Sadzobníka za výrok o neprijateľnosti zmluvnej podmienky a 61,50 € podľa Položky 1a/ Sadzobníka za výrok o zaplatení 1.029,92 €)

Podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

Súd o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie práva vo výške 342,86 €, predstavujúcu trovy právneho zastúpenia vyrátané v zmysle § 10 ods. 1, § 13 ods. 3, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to za 4 úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd - žaloba, písomné podanie zo dňa 5.2.2016, účasť na pojednávaní dňa 15.3.2016, každý úkon vo výške 77,23 €, spolu s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné, tzv. režijný paušál vo výške 1/100 výpočtového základu za každý úkon právnej služby, t.j. 2x8,39 € (za úkony

v roku 2015) a 2x8,58 € (za úkony v roku 2016). Odmena za 1 úkon právnej služby v spojených veciach predstavuje 85,00 €, pretože za žalobu o určenie neprijateľnej podmienky úkon predstavuje 64,53 € ako 1/13 výpočtového základu v čase začatia poskytovania právnej služby, k čomu je potrebné v zmysle § 13 ods. 3 prirátať 1/3-inu z odmeny 61,41 € za žalobu o zaplatenie 1.029,22 €. Nakoľko si právna zástupkyňa žalobcu pri vyčíslení uplatnila iba sumu 77,23 € za 1 úkon právnej služby, t.j. žiadala menej, súd nemal dôvod jej takto uplatnené trovy právneho zastúpenia priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.